

og kapitel 8 sammenholdt med § 2, stk. 3, hvorefter disse regler gælder uanset om der er tale om arbejde for en arbejdsgiver. Endelig kan nævnes dem, der har fået pligt til at arbejde for sikkerhed og sundhed i mindre virksomheder i henhold til kapitel 2, jfr. § 19, § 20, § 25 og § 27.

Udvidelsen gælder også landbrug, der f. eks. ved forslaget kapitel 9 inddrages under reglerne om hviletid og fridøgn.

Det bemærkes, at almindelig lov § 3, stk. 3, ikke er medtaget i forslaget, fordi udtrykkelig ordre fra en foresat ikke i alle tilfælde skal bevirke ansvarsfrihed og reglen derfor kan virke vildledende.

Til § 82.

Sammenholdes med almindelig lov § 3, stk. 1, 4, 5 og 7 samt § 71, stk. 1. Det fremgår navnlig af kapitel 4 i lovforslaget, hvem der har pligter, hvis overtrædelse medfører strafansvar.

Bestemmelsen hjemler således straf for overtrædelse af lovens regler, i det omfang de efter deres indhold kan finde anvendelse på henholdsvis arbejdsgivere, arbejdsledere, arbejdere, leverandører, planlæggere, bygherrer, udlejere, brugere m.fl.

Medens der efter almindelig lov alene kunne pålægges bøde, kan der efter lovforslaget også pålægges straf af hæfte for at understrege den betydning, der tillægges reglerne om sikkerhed og sundhed i arbejdet. Hæftestrafpen påregnes kun anvendt ved grovere eller gentagne overtrædelser.

Strafansvaret efter denne bestemmelse er det almindelige efter særlovgivningen, det vil sige, at det er betinget af, at overtrædelsen kan tilregnes den pågældende som forsætlig eller uagtsom (subjektivt strafansvar).

Ad nr. 1. § 36 om dispensation fra bestemmelserne om leverandører m. v. er ikke nævnt. Følgen af at overtræde vilkår i en dispensation bør ikke være straf for denne overtrædelse, men efter omstændighederne bortfald af dispensationen.

Ad nr. 2. Bestemmelsen er ny for så vidt den hjemler straf for den ansatte, der arbejder i strid med reglerne om daglig hvileperiode og ugentligt fridøgn, jfr. bemærkningerne til kapitel 9. Det er fundet bedst i overensstemmelse med lovens almindelige samarbejdslinie, at den ansatte er ansvarlig på linie med arbejdsgiver og arbejdsleder.

Ad nr. 3. „Påbud“ anvendes i vid betydning, således at det efter omstændighederne kan være ensbetydende med et forbud, jfr. bemærkningerne til § 77.

Ad nr. 4. Meddelelse af urigtige oplysninger kan ikke straffes efter denne bestemmelse, men forsætlige forhold af denne art er dækket af § 162 i straffe-

loven om afgivelse af urigtig erklæring til offentlig myndighed.

Til § 83.

Sammenholdes med almindelig lov § 3, stk. 1 og § 71, stk. 1. Efter bestemmelsen kan arbejdsgiveren og den overordnede med ansvarsoverdragelse efter § 23 pådrage sig bødestraf, men ikke hæftestraf, uden skyld, dvs. selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes pågældende som forsætlig eller uagtsom (objektivt strafansvar). Dette ansvar er dog begrænset til visse centrale pligter. Denne begrænsning agtes også fulgt ved strafregler i administrative bestemmelser.

Formålet med det objektive ansvar er altid at kunne placere et ansvar for en overtrædelse af arbejderbeskyttelseslovgivningen.

Dette var man af bevismæssige grunde ikke altid i stand til efter § 42, stk. 3, i fabrikløven af 29. april 1913, hvorefter kun den, der har gjort sig skyldig i overtrædelsen, hæfter. Derfor kunne man komme ud for, at man selv efter meget alvorlige ulykker ikke kunne få placeret ansvaret på nogen og således måtte lade selv alvorlige formodede overtrædelser passere uden reaktion fra samfundets side.

Almindelig lov § 3 understregede i højere grad end fabrikløven arbejdsgiverens ansvar uden udtrykkeligt at stille krav om skyld. Retspraksis har siden en højesteretsdom i 1964 fortolket almindelig lov sådan, at der påhviler arbejdsgiveren et objektivt bødeansvar for overtrædelse af lovens bestemmelser og forskrifter udstedt i medfør af loven. Denne retspraksis foreslås nu lovfæstet.

Til § 84.

Sammenholdes med almindelig lov § 71, stk. 1. De forskrifter, der udstedes i henhold til loven, skal fremtidig selv indeholde strafhjemmel for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. Såfremt forskrifterne pålægger ejere, brugere eller tilsynsførende bestemte pligter, f. eks. vedrørende elevatore, kedler og lign., vil overtrædelsen heraf kunne straffes, når der er hjemmel hertil i forskriften.

Til § 85.

Bestemmelsen er en konsekvens af § 23. Er betingelserne i § 23, stk. 1, ikke opfyldt, er ansvarsoverdragelsen ugyldig, og arbejdsgiveren bliver derfor ikke fritaget for ansvar i kraft af § 85.

Til § 86.

Svarer til almindelig lov § 71, stk. 4. Ifølge domspraksis omfatter „eller lignende“ også i et vist omfang offentlige myndigheder. Det er således i domspraksis antaget, at der kan pålægges en kommune som sådan strafansvar.